

2016. március 10., csütörtök

P8_TA(2016)0084

Egyiptom, nevezetesen Giulio Regeni esete

Az Európai Parlament 2016. március 10-i állásfoglalása Egyiptomról, különösen Giulio Regeni esetéről (2016/2608(RSP))

(2018/C 050/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyiptomról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2015. december 17-i ⁽¹⁾ és 2015. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
  - tekintettel az EU Külügyek Tanácsának Egyiptomról szóló, 2013. augusztus 21-i és 2014. február 10-i következtetéseire,
  - tekintettel az EU–Egyiptom társulási megállapodásra,
  - tekintettel a halálbüntetésre, a kínzásra, a véleménynyilvánítás szabadságára és az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós irányutatókat,
  - tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Unió és a tagállamok által Egyiptom részére nyújtott katonai támogatásról szóló, E-010476/2015. számú, írásbeli választ igénylő kérdésre adott, 2015. október 27-i válaszára,
  - tekintettel Egyiptom alkotmányára, különösen annak 52. cikkére (a kínzásról) és 93. cikkére (a nemzetközi emberi jogi normák kötelező jellegéről),
  - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és a kínzás elleni ENSZ-egyezményre, amelyeknek Egyiptom részes fele,
  - tekintettel a Jogok és Szabadságjogok Egyiptomi Bizottságának nyilatkozatára, amely szerint 2015-ben az állami biztonsági erők 1 700 személyt tüntettek el,
  - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a rendelkezésre álló információk szerint Giulio Regeni, a Cambridge-i Egyetem doktori iskolájának 28 éves, olasz hallgatója 2016. január 25-én, kairói otthonának elhagyása után eltűnt; mivel holttestét 2016. február 3-án Kairó külvárosában, egy út szélén találták meg;
- B. mivel az egyiptomi hatóságok kórbontani vizsgálatot rendeltek el az előtt, hogy a holttestet hazaszállították volna Olaszországba, ahol az olasz nyomozók külön kórbontani vizsgálatot végeztek; mivel az eredmények közzététele még várat magára; mivel az egyiptomi hatóságok megerősítették, hogy e gyilkossággal kapcsolatban nincs titkolni valójuk, ugyanannyira érdekükben áll az igazság kiderítése, és hogy készek teljes körűen együttműködni olasz partnereikkel a folyamatban lévő vizsgálat során;
- C. mivel médiabeszámolók és Olaszország kairói nagykövete szerint Regeni holtteste alapján megállapították, hogy súlyos ütlegetésnek és többféle kínzásnak volt kitéve; mivel az olasz belügyminiszter elmondása szerint a holttest „embertelen, állati és elfogadhatatlan erőszak” jeleit mutatja;
- D. mivel Regeni a Mubarak és a Morszi utáni Egyiptom független szakszervezeteinek fejlődéséről végzett kutatást Kairóban, és kapcsolatban állt a kormány ellenzékével;
- E. mivel Giulio Regeni esete az Egyiptomban 2013 júliusa óta bekövetkezett erőszakos eltűntetések hosszú sorába illeszkedik; mivel ezen eltűntetések büntetlenül maradnak;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0463.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0012.

2016. március 10., csütörtök

- F. mivel a jelenlegi egyiptomi kormány széles körű kampányt folytatott a kormány kritikusaiknak, többek között újságírók, emberijog-védők, valamint politikai és társadalmi mozgalmak tagjainak önkényes fogva tartása céljából; mivel az egyiptomi hatóságok szerint 2013 júliusa óta több mint 22 000 személyt tartottak fogva;
- G. mivel az an-Nadím Központ az Erőszak Áldozatainak Kezeléséért és Rehabilitációjáért nevű szervezetet a hatóságok az egészség veszélyeztetésére vonatkozó hamis állítások miatt bezárással fenyegetik; mivel a központ alapvető szerepet töltött be az erőszak és a kínzás áldozatainak kezelésében, és kulcsfontosságú volt a kínzásról, gyilkosságokról és a fogva tartás közben elkövetett legsúlyosabb visszaélésekről való tájékoztatásban;
- H. mivel Egyiptom régóta az Európai Unió stratégiai partnere; mivel az EU Egyiptommal szembeni szerepvállalásának az európai szomszédságpolitika „többért többet” elvével összhangban ösztönzőkön kell alapulnia, és a demokratikus intézmények reformja, valamint a jogállamiság és az emberi jogok terén elért eredményektől kell függenie; mivel 2013. augusztus 21-én az EU Külügyek Tanácsa megbízta az alelnököt/főképviseletet az Egyiptomnak nyújtott uniós támogatás felülvizsgálatának feladatával; mivel a Külügyek Tanácsa úgy határozott, hogy az EU Egyiptommal való együttműködését a helyszínen bekövetkezett eseményeknek megfelelően ki fogják igazítani;
- I. mivel a Külügyek Tanácsának 2013. augusztus 21-i következtetései szerint „a tagállamok továbbá arról is megállapodtak, hogy felfüggesztik a belső elnyomásra alkalmas eszközök Egyiptomba irányuló kivételére vonatkozó engedélyeket, áttekintik a 2008/944/KKBP közös álláspont hatálya alá tartozó eszközökre vonatkozó kivételi engedélyeket, valamint felülvizsgálják az Egyiptom számára biztosított biztonsági segítségnyújtásukat”; mivel a Külügyek Tanácsa 2014 februárjában megerősítette e következtetéseket; mivel az alelnök/főképviselet az E-010476/2015. számú, írásbeli választ igénylő kérdésre adott, 2015. október 27-i válaszában megerősítette, hogy e következtetések „az Egyiptomnak nyújtandó mindennemű katonai támogatással szembeni politikai kötelezettségvállalásnak” minősülnek;
- J. mivel a 2014-ben elfogadott egyiptomi alkotmány rögzíti az alapvető jogokat és szabadságokat;
- K. mivel Egyiptomnak az országban és különösen a Sinai-félszigeten aktív, az Iszlám Állammal és más, a líbiai válságban aktívan részt vevő terrorista szervezetekkel kapcsolatban álló, különböző dzsihadista szervezetek részéről terrorizmussal kell szembenéznie; mivel a jelenlegi líbiai konfliktus közvetlen hatás gyakorol Egyiptom biztonságára; mivel a jelenlegi válság komoly aggodalmakkal tölti el az Európai Uniót, különösen Olaszországot;
1. határozottan elítéli Giulio Regeni uniós polgár gyanús körülmények között lefolytatott kínzását és meggyilkolását, továbbá mély együttérzést és részvétét fejezi ki a családnak;
  2. felhívja az egyiptomi hatóságokat, hogy a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban bocsássák az olasz hatóságok rendelkezésére valamennyi olyan dokumentumot és információt, amely Regeni ügyének gyors, átlátható és pártatlan közös kivizsgálásához szükséges, és minden tőlük telhetőt kövessenek el annak érdekében, hogy a bűncselekmény elkövetőit mielőbb bíróság elé állítsák;
  3. súlyos aggodalommal állapítja meg, hogy Giulio Regeni esete nem elszigetelt incidens, hanem az elmúlt években Egyiptom-szerte folytatott kínzások, fogva tartás során bekövetkezett halálesetek és erőszakos eltüntetések sorába illeszkedik, ami egyértelműen sérti az EU–Egyiptom társulási megállapodás 2. cikkét, amely kimondja, hogy az EU és Egyiptom közötti kapcsolatok az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában rögzített demokratikus alapelvek és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartásán alapulnak, amelyek a megállapodás lényegi elemét képezik; ezért felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a tagállamokat, hogy vessék fel az egyiptomi hatóságoknál az erőszakos eltüntetések és kínzások bevett gyakorlatának kérdését, és gyakoroljanak rájuk nyomást az egyiptomi biztonsági ágazat és az igazságszolgáltatás tényleges átalakítása érdekében;
  4. komoly aggodalmának ad hangot az an-Nadím Központ az Erőszak Áldozatainak Kezeléséért és Rehabilitációjáért nevű szervezet erőszakos bezárásának közvetlen veszélye miatt; kéri a bezárást elrendelő közigazgatási határozat azonnali visszavonását;
  5. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Jogok és Szabadságjogok Egyiptomi Bizottságát folyamatos zaklatás éri az egyiptomi „Vessünk véget az erőszakos eltüntetéseknek” elnevezésű kampányban betöltött nyilvánvaló szerepe miatt;

2016. március 10., csütörtök

6. emlékezteti az egyiptomi hatóságokat nemzeti és nemzetközi jogi kötelezettségeikre, és felszólítja őket arra, hogy biztosítsanak prioritást az emberi jogok védelmének és előmozdításának, és biztosítsák az emberi jogok megsértéseinek elszámoltathatóságát; ismételten kéri minden olyan személy haladéktalan és feltétel nélküli szabadon bocsátását, akiket kizárólag a véleménynyilvánítás szabadságához és a békés gyülekezéshez fűződő joguk gyakorlása miatt tartanak fogva és ítélték el, emberijog-védőket, médiaszakembereket és bloggereket is ideértve; felhívja az egyiptomi hatóságokat, hogy a nemzetközi normákkal összhangban biztosítsák a tisztességes eljáráshoz való jogot;
7. felszólítja az egyiptomi kormányt, hogy biztosítsa a helyi és nemzetközi civil szervezetek és a független szakszervezetek szabad, a kormány beavatkozásától és megfélemlítéstől mentes működését az országban; felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy vonják vissza a számos vezető egyiptomi emberijog-védőre kirótt utazási tilalmat;
8. elvárja, hogy a 2014. január 14–15-én elfogadott új alkotmány és különösen annak 52., 73. és 93. cikke komoly előrelépést jelentsen az ország demokráciába való átmenetében;
9. tudomásul veszi az új nemzetgyűlés megalakulását, és kéri, hogy sürgősséggel vizsgálja felül a tiltakozásokra vonatkozó, korlátozó jellegű 2013. novemberi törvényt, amelyet a békés ellenállás minden formájának megtorlására használtak, valamint az 1914. évi gyűlekezési törvényt; kéri továbbá az egyiptomi alkotmányt sértve elfogadott minden egyéb korlátozó jellegű jogszabály felülvizsgálatát, ideértve a terrorcselekményekről szóló törvényt és a terrorista szervezetekről szóló törvényt, amelyeket a kollektív biztonság javítása helyett visszaélészerűen belső elnyomásra lehet használni; hangsúlyozza, hogy kész az ország hatóságaival együttműködve megvizsgálni egy, az egyiptomi parlamentre vonatkozó kapacitásépítési program kidolgozásának lehetőségét;
10. kitart amellett, hogy kizárólag a vélemények és életmódok sokféleségét tiszteletben tartó, ténylegesen pluralista társadalom létrehozása biztosíthatja Egyiptom hosszú távú stabilitását és biztonságát, és felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy kötelezzék el magukat a megbékélést célzó párbeszéd mellett, amely egy inkluzív politikai folyamatban egyesíti az összes erőszakmentes erőt – többek között a nem erőszakos iszlamistákat – a politikába és a gazdaságba vetett bizalom helyreállítása érdekében;
11. hangsúlyozza, hogy az EU nagy jelentőséget tulajdonít az Egyiptommal mint fontos szomszédal és partnerrel való együttműködésnek és Egyiptom a térségen belüli stabilitás biztonságában betöltött szerepének; osztozik az egyiptomi lakosságban az országuk és térségük előtt álló gazdasági, politikai és biztonsági kihívásokkal kapcsolatos aggodalmaiban; elítéli az egyiptomi civilek és katonaság ellen irányuló terrortámadásokat;
12. kéri, hogy az EU – különösen az alelnök/főképviseelő és az Unió kairói képviselete – biztosítsa a rendszeres találkozókat az emberijog-védőkkel és egyéb, egyet nem értésüknek hangot adó személyekkel annak érdekében, hogy támogassa a veszélyben lévő és a fogva tartott személyeket, valamint hogy elejétől végéig kísérelje figyelemmel tárgyalásaikat;
13. nyomatékosan felhívja a tagállamokat, hogy maradéktalanul tartsák tiszteletben a Külügyek Tanácsának a katonai technológia és felszerelés exportjáról és a biztonsági együttműködéséről szóló, 2013. augusztusi következtetéseit; kéri, hogy a megfigyelési felszerelések exportját függeszék fel abban az esetben, ha bizonyítható, hogy e felszereléseket az emberi jogok megsértésére használnák; felhívja az alelnököt/főképviseelőt, hogy számoljon be az uniós tagállamok által Egyiptommal folytatott katonai és biztonsági együttműködés jelenlegi helyzetéről, valamint az Európai Parlamenttel alapos konzultációt folytatva dolgozzon ki menetrendet, amely válaszolja az egyiptomi hatóságok által az emberi jogi helyzet jelentős javítása és egy átfogó igazságügyi reform megvalósítása céljából meghozandó konkrét lépéseket, mielőtt a Külügyek Tanács 2013. augusztusi következtetéseinek újraértékelésére sor kerülhetne;
14. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyiptomi Arab Köztársaság elnökének és kormányának, valamint az az Emberi Jogok és a Népek Jogai Afrikai Bizottságának.